

Natuur rond het Markdal

Info: 06-40007219

Water overlast

Het regende in januari en februari 2023 erg veel en vele dagen lang. Op 1 februari was het 70 jaar geleden dat de grote watersnoodramp zich voltrok, hoofdzakelijk in Zeeland en een stuk in Brabant en Zuid Holland. Met een groot aantal slachtoffers; door verdrinking overleefden 1836 personen de ramp niet, ook tien

Alles kleurt in vijftig tinten groen, bij Trippelerberg

duizenden dieren lieten het leven. De waterstand steeg door de enorme storm en springtij met meters verhoging. In dorpen en polders werden ook huizen verwoest door de kracht van de storm en het water. Daarom was ik nu toch wel erg nieuwsgierig hoe het water in de Mark zich nu een weg naar beneden baant, naar het Ginneken en de stad Breda. Ook nu trad de Mark buiten zijn oevers, het Markdal fungeerde zoals bedoeld als retentiebekken. Maar wandel- en fietspaden waren afgesloten, stonden gedeeltelijk onder water. Maar er was weinig of geen gevaar voor natte voeten in het Ginneken. Ik maakte een wandeling langs de oever en op de weg, het was wel een verschrikkelijk brede en grote rivier geworden. Maar als geboren en getogen Bavellaar ben ik niet zo'n echte waterrat De Mark is normaal een rustig kalm kabbelend riviertje, de Bavelse Lei een slootje waar je normaal zowat door heen kunt waden. Nu was dit voor mij al een groot meer of een kleine binnen zee. De watervogels foerageerde op de droge hoge weilanden, soort bij soort op gepaste afstand van elkaar. Die passen zich heel goed aan de situatie aan. De mollen zijn er in grote getale naar de hoge gronden gekomen, nu was dat ook duidelijk te zien aan de vele grote en kleinere en molshopen die er bij zijn gekomen. Mollen hebben meerdere hopen zoals slaaphoop, latrinehoop en provisiekasthoop. Als er meer wormen zijn dan er gegeten worden, dan gaan de wormen - nadat ze verdoofd zijn - in de provisiehoop. De voorraad voor slechtere tijden.

Ik was ook wel nieuwsgierig naar de waterstand in het natuurgebied Gilzer Wouwerbeek in Bavel waarvan het westelijk gedeelte pas enkele maanden voor het publiek is open gesteld. Het was een heerlijke verrassing zoveel stromend en stilstaand water in de beek en plassen dat heb ik nog nooit eerder hier gezien. Het totale gebied heeft heel veel verschillende hoogtes waarvan veel nat drasgebieden. Maar in de omgeving zijn er ook verhogingen goed zichtbaar, de weg naar het natuur gebied heet dan ook niet voor niets Bolberg! De stand van water was dusdanig hoog dat het water over en naast het nieuw aangelegde stuwtje ging, zelf een weg baande zodat het stuwtje helemaal geen

De Mark is normaal een rustig kalm

IVN Natuurgidsen op bezoek bij Jack, Anita, Jari Swolfs en hun 100 koeien

dienst meer deed. En daar ontstond weer een nieuwe meander die veel zand verplaatste, wat niet de bedoeling was. De aangelegde dam als oversteek voor wandelaars werd door de hoge waterstand weggespoeld, zodat die overgang in de beek tijdelijk onbegaanbaar was voor publiek. Dat stoorde het koppel Ooievaars die aan hun nest aan het werken waren niet! Al was er sprake van een beetje wateroverlast, het vele water was een prachtig gezicht.

Ad van de Laar, Natuurgids IVN Mark&Donge.
(547)

Markandalletjes

* Paasbest weer, veel zon, bloeiende planten en zingende vogels.

* Na IVN natuurwandeling door Hondsdonck – ondanks de regen – ‘napraot’ met echtpaar Swalms, veehouders in Tilburgse Stadsbos013, ca honderd koeien. Over natuur, landbouw en stikstof ... niet over alles eens ... tijd te kort, uitnodiging om op de boerderij te komen. Op Paaszaterdag, gaf met koffie en vlaai een goed gesprek. IVN gidsen onder de indruk van duurzaamheidstreven van Jack, Anita en zoon Jari. Campina-systeem met bonuspunten voor de melkprijs helpt daarbij. Volgende doel is een gezondere bodem met veel wormen. Ook de koeverse melktap op het erf van Nieuwe Lijn

1 is een smakelijk bezoekje waard.

* Erfgoed fietstocht. Zaterdag 15 april. 9-12u. 20 km. Start: sluis Zandbergstraat. Langs de Mark, via kloosters, poosplaatsen, kapellen, genadedal, vistrappen, grenspalen met Mark-ante verhalen naar Meersel-Dreef. Aanmelden: Natuurpunt Markvallei (B).

* Vogelstadsexcursie Bredase vogelrijke Wilhelminapark met Willem Veenhuizen. Veertig soorten? Zondagmorgen. 16 april. 7-9u. Start: café Parkzicht.

Westbrabantse Vogelwerkgroep.

* Veldnamen ‘toponiemen’ van beemden, boeren, bossen, beesten.

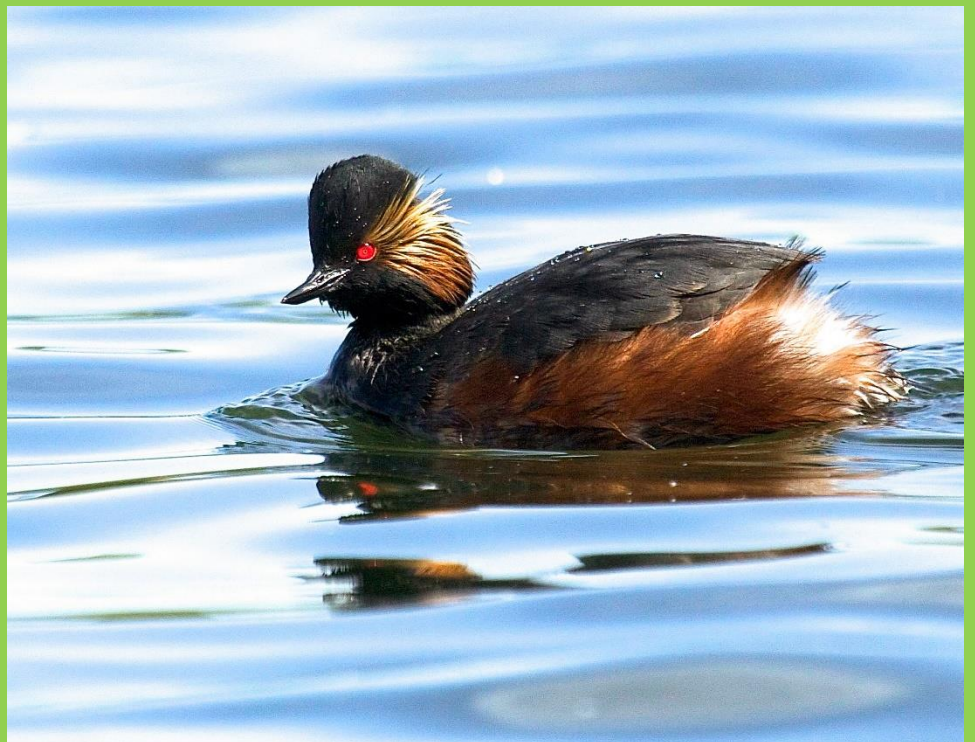
Lezing Christ Buiks.

Woensdagavond 19 april. 19u30-

22. Steenovenstraat 2. Breda.

Aanmelden: breda@knnv.nl

* Bleeke Heide: drie met rode waiertjes geoorde Futen. Vijftig jodelende Wulpen, drie kleinere Regenwulpen (Cobien van 't Riet, Ria Lambregts). Merkske: Havik, Sperwer, én ZWARTE Wouw. (Ted Overmeer). Markdal: Boerenwaluw, twintig (nestelende?) Oeverwaluwen, Huiswaluw maakt het compleet (Harry van Vugt). Ook Fitis (Ria Lambregts). Boswachtersnest vacant. Andere Ooievaars verkennend nestelend, dat belooft wat!

Geoorde Fuut met mooie oor-waiertjes